

Monitoring Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa

Podsumowanie

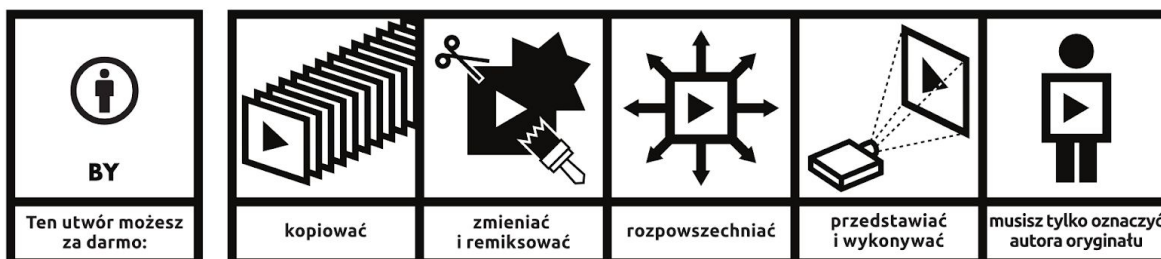

Opracowali: Jan Niedośpiał i Małgorzata Szymczyk - Karnasiewicz

Maj 2018

1. Słowem wyjaśnienia	2
2. Mechanizmy kontrolne BIP	3
3. Tabele na BIP	5
4. Ułatwienia dla osób z niepełnosprawnościami	6
5. Monitorujący a BIP	8

Ten utwór objęty jest licencją Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska

Uznanie autorstwa 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie pod warunkiem oznaczenia autorstwa. Jest to licencja gwarantująca najszerze swobody licencjobiorcy. <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>

Oznaczenie autorstwa: Fundacja Stańczyka

1. Słowem wyjaśnienia

Przeprowadziliśmy dość nietypowy monitoring BIP. Nietypowy przynajmniej dla nas, zarówno z powodu tematyki, jak i sposobu jego przeprowadzenia.

Od początku. Postanowiliśmy się przyjrzeć kilku aspektom funkcjonowania Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa. W pierwszej kolejności chcieliśmy sprawdzić, jak w Krakowie realizowane są charakterystyczne dla BIP mechanizmy kontrolno-archiwizacyjne. Chcieliśmy też zobaczyć, jak Biuletyn Informacji Publicznej pozwala nam realizować dostęp do danych publicznych - chcieliśmy zebrać możliwie dużo informacji o zbiorach danych w Biuletynie Informacji Publicznej z punktu widzenia użytkownika. Wreszcie, chcieliśmy też sprawdzić, jak wyglądają ułatwienia dla osób z niepełnosprawnościami i trwałymi lub przejściowymi trudnościami w komunikowaniu się.

Od jakiegoś czasu stawiamy w Fundacji nacisk na angażowanie ludzi w działania kontrolne - zachęcamy do zadawania pytań, samodzielnych poszukiwań, szkolimy, doradzamy. Angażujemy w monitoringi.

Nietypowość tego monitoringu polega na tym, że oprócz przygotowania danych i podsumowania, został on w całości zrealizowany w ramach crowd-sourcingu przez osoby nie mające żadnego związku z Fundacją.

Co nam z tego wszystkiego wyszło? Zobaczcie.

2. Mechanizmy kontrolne BIP

Dziennik Zmian Dokumentu został wprowadzony w par. 16 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. z dnia 22 stycznia 2007 r.). Jest to narzędzie kontrolne, zgodnie z rozporządzeniem powinny w nim być odnotowane zmiany w treści informacji publicznych udostępnianych w BIP oraz próby dokonywania takich zmian przez osoby nieuprawnione. Dziennik powinien być prowadzony w sposób automatyczny, a administratorzy powinni je kontrolować w każdy dzień powszedni.

Metka Dokumentu to kolejne narzędzie kontrolne. Wprowadzone w ustawie o dostępie do informacji publicznej w art. 8. ust. 6., który zobowiązuje podmioty udostępniające informacje publiczne w Biuletynie Informacji Publicznej są obowiązane do oznaczenia informacji danymi określającymi podmiot udostępniający informację, podania w informacji danych określających tożsamość osoby, która wytworzyła informację lub odpowiada za treść informacji, dołączenia do informacji danych określających tożsamość osoby, która wprowadziła informację do Biuletynu Informacji Publicznej, oznaczenia czasu wytworzenia informacji i czasu jej udostępnienia, zabezpieczenia możliwości identyfikacji czasu rzeczywistego udostępnienia informacji. Część tych przepisów została powtórzona w par. 8 ust. 3 oraz par. 11 ust. 3 Rozporządzenia, który wskazuje, że każda strona powinna zawierać

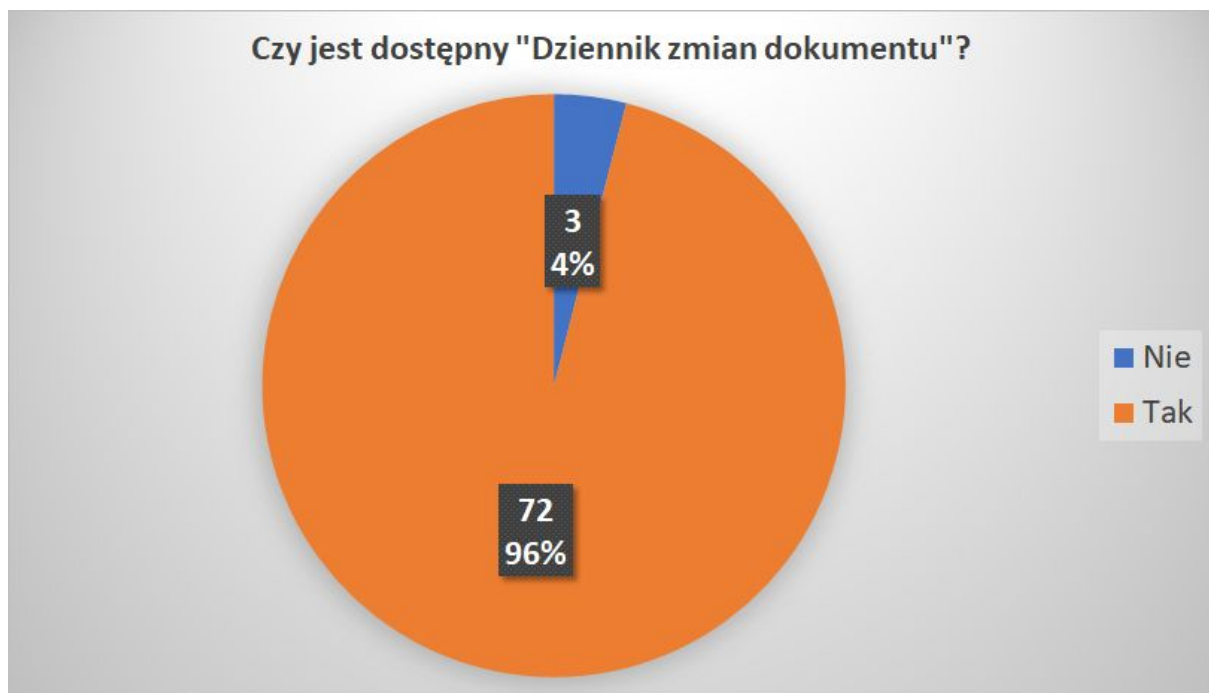
imię i nazwisko, numer telefonu, numer telefaksu i adres poczty elektronicznej co najmniej jednej z osób redagujących stronę podmiotową BIP;

Znaczenie tych narzędzi jest nie do przecenienia. Zapewniają użytkownikom kontrolę nad informacją, uniemożliwiają manipulację danymi i informacją publiczną. Ze względu na ich znaczenie, pomimo że w przypadku Dziennika, Rozporządzenie nie określa wprost konieczności jego publikacji, uważamy, że są to informacje, które powinny być obowiązkowo dostępne na każdej stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

Jak to wygląda w Krakowie?

Żeby to sprawdzić, w ramach 140 obserwacji przebadaliśmy 75 stron podmiotowych krakowskiego Biuletynu Informacji Publicznej. Jest to ponad połowa stron dostępnych z poziomu Mapy Strony.

Na krakowskim BIP Dziennik Zmian Dokumentu ma dwa poziomy. Pierwszy z nich zapewnia dostęp do ostatnich zmian, podczas gdy "Cały dziennik zmian dokumentu" zapewnia dostęp do wszystkich stron.

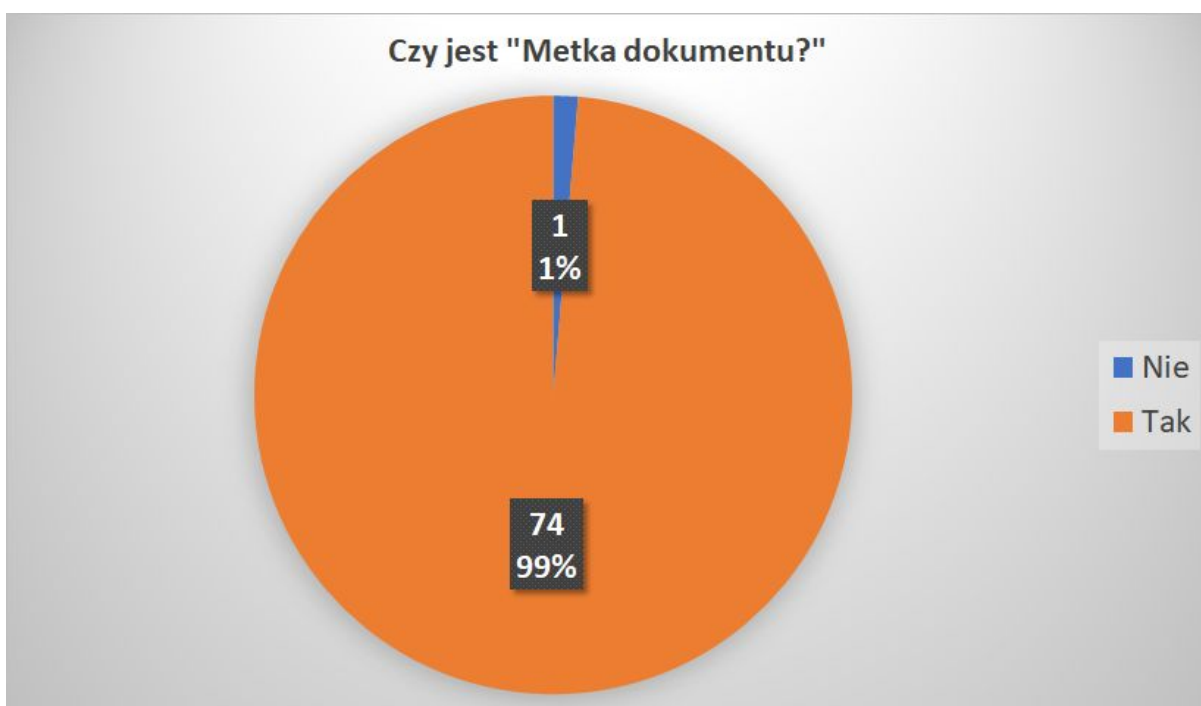

Na tych 75 stronach, w 3 przypadkach Dziennik Zmian Dokumentu był niedostępny w ogóle.

Z kolei "Cały dziennik zmian dokumentu" był niedostępny na czterech podstronach.

Metka dokumentu, jak wspomnieliśmy we wstępie, zgodnie z Rozporządzeniem jest wymaganym elementem strony podmiotowej BIP. Tymczasem, pośród badanych podstron, znaleźliśmy jedną, na której Metka dokumentu jest niedostępna.

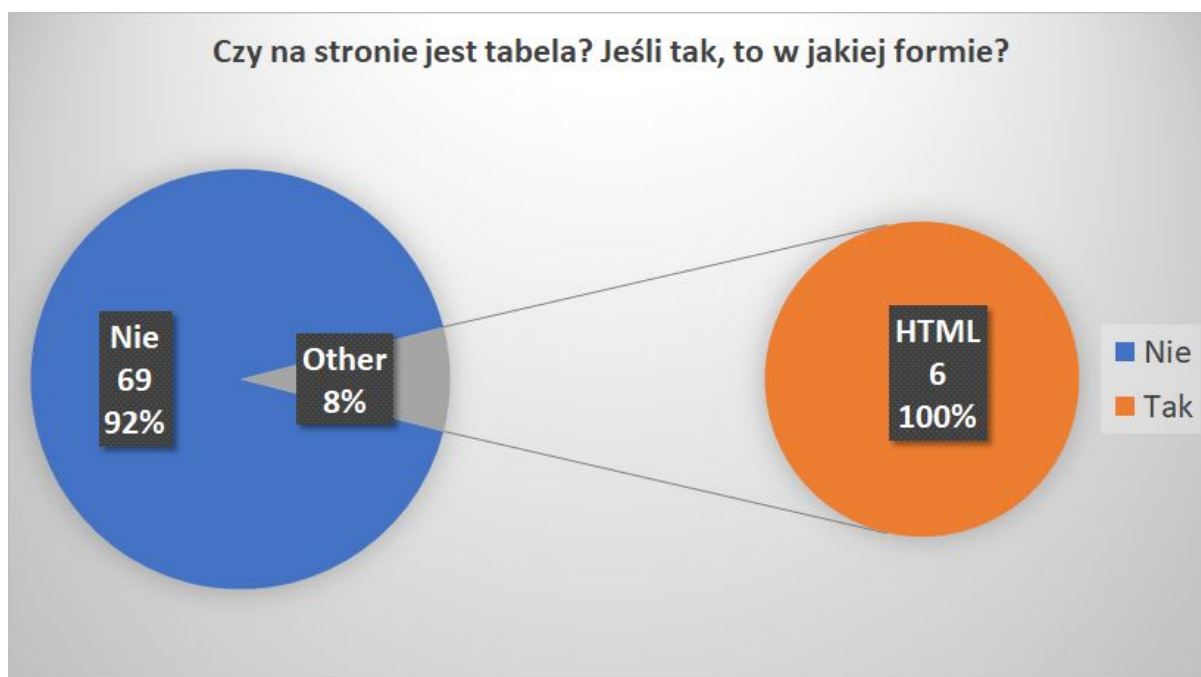
3. Tabele na BIP

Jako organizacja działająca na rzecz jawności i dostępu do informacji w samorządzie, staramy się zbierać informacje o wszelkich znalezionych na BIP rejestrach, ewidencjach, zbiorach danych. BIP wydaje się do tego doskonałym miejscem - zgodnie z par. 4 Rozporządzenia, Informacje publiczne zawarte w BIP organizuje się w postaci baz danych, a ich udostępnianie odbywa się w oparciu o mechanizmy baz danych.

Postanowiliśmy tym razem przebadac mały wycinek tego zagadnienia, najbardziej widoczny i najłatwiej zrozumiały z punktu widzenia użytkownika - tabele z danymi dostępne na BIP.

Czy tabele są dostępne na stronach BIP? Jeśli tak, to w jakiej formie?

Wśród 75 przebadanych stron, tabele były tylko na 6 z nich. Wszystkie były umieszczone jako HTML prosto na stronie.

4. Ułatwienia dla osób z niepełnosprawnościami

Formularz zmiany wersji kolorystycznej

 Wersja podstawowa:

 Wersja czarno-zółta:

 Wersja biało-szara:

 Wersja indywidualna:

Zmień

Zmień wielkość czcionki

A A A

Zmień

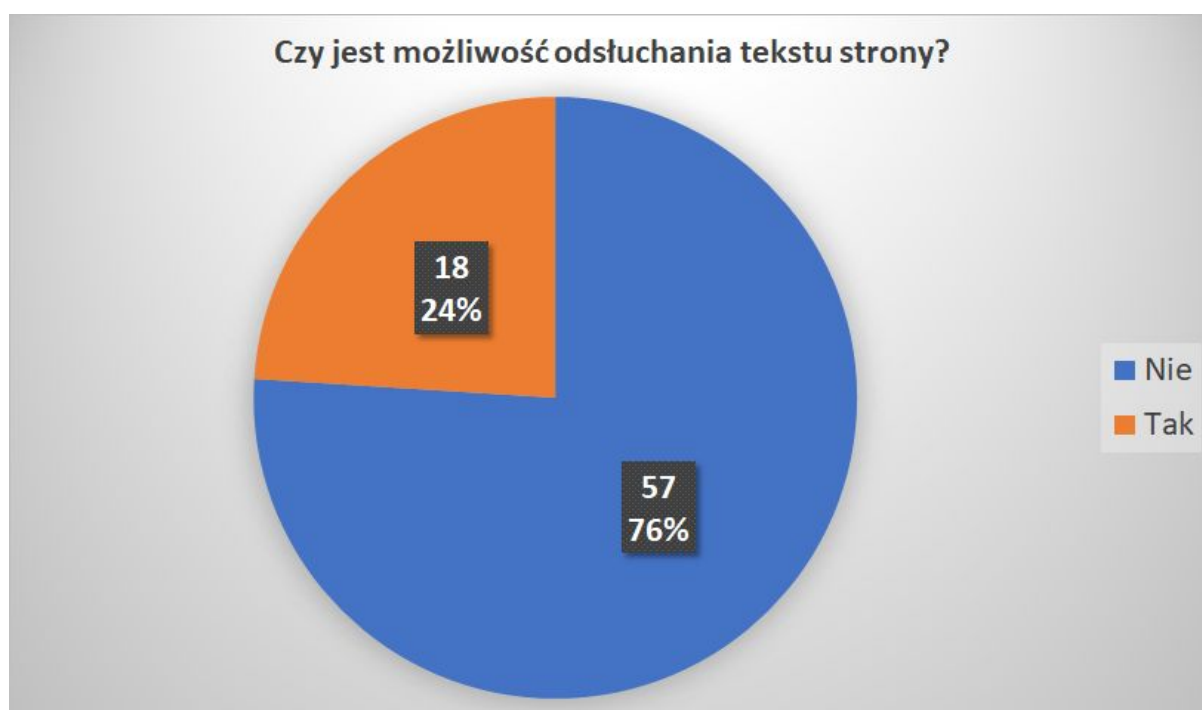
Badaliśmy też ułatwienia dla osób z niepełnosprawnościami i mających specjalne potrzeby komunikacyjne.

Na całym Biuletynie Informacji

Publicznej, po kliknięciu w można zmienić wersję kolorystyczną strony oraz wielkość czcionki (co można też zrobić w przeglądarce).

Chociaż szczególnych ułatwień dla osób niesłyszących nie znaleźliśmy, można znaleźć informację o obsłudze osób niesłyszących przez osoby posługujące się językiem migowym przynajmniej w stopniu podstawowym i gdzie można uzyskać dodatkową pomoc.

A jak jest z możliwością odsłuchania tekstu strony w krakowskim Biuletynie Informacji Publicznej?

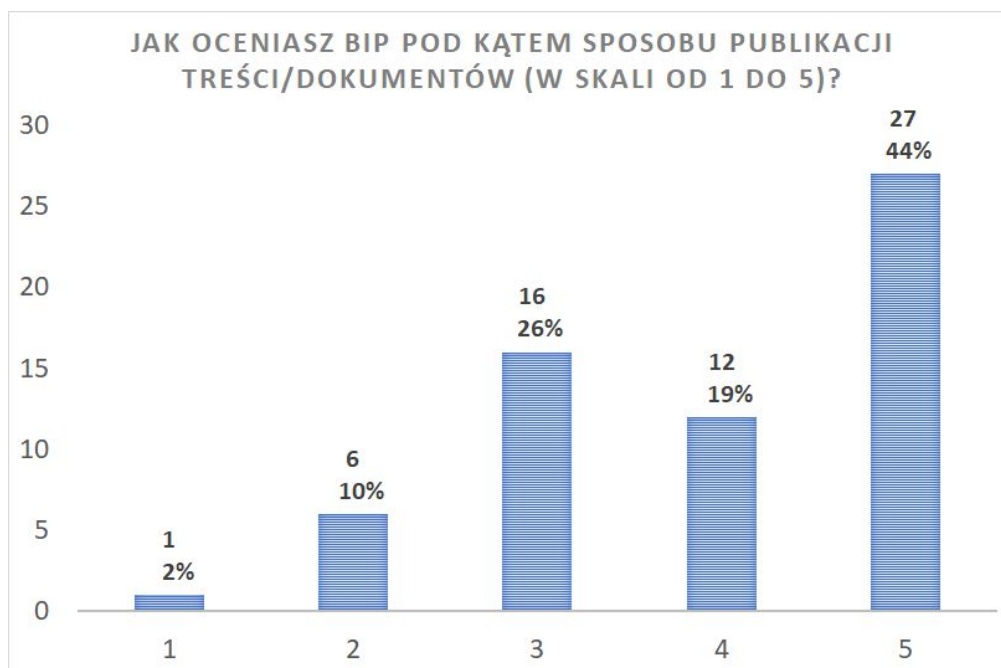

Spośród 75 przebadanych stron, na 18 można odsłuchać tekst strony. Co czwarta strona, to niestety nie za wiele. Szczególnie, że trudno znaleźć jakiś czywisty schemat, które strony można odsłuchać, a które nie. Można odsłuchać stronę z informacjami o obsłudze osób niesłyszących, mających trwale lub okresowe trudności w komunikowaniu się, o władzach i mieście, o Urzędzie Miasta Krakowa, nagrodach i wyróżnieniach Miasta Krakowa, dostępie do informacji publicznej, prawie, ale już nie o Honorowych Obywatelach Miasta Krakowa, Radzie Miasta Krakowa czy Prezydencie. Jest to zdecydowanie pole do poprawy i dalszego rozwoju Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa.

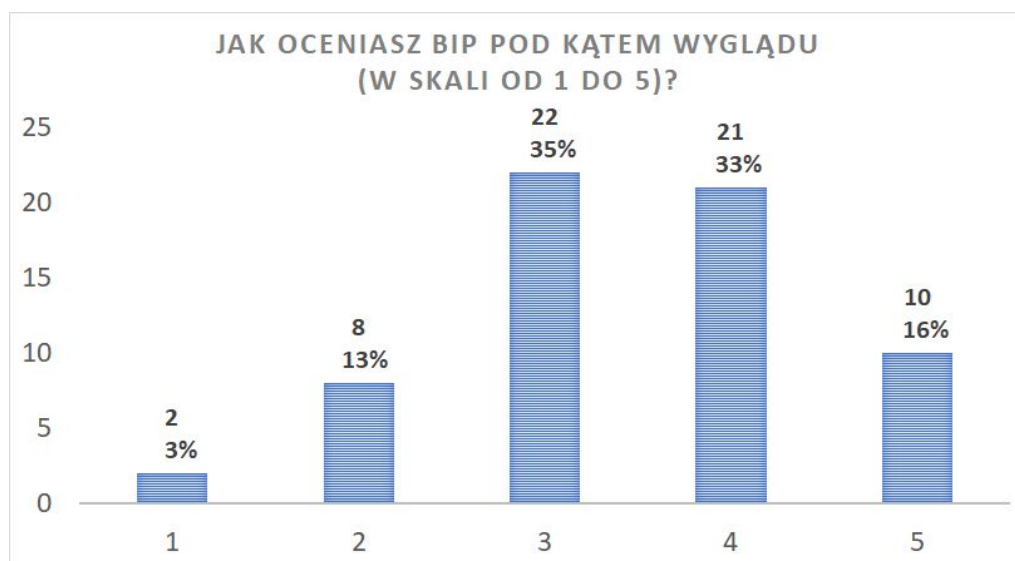
5. Monitorujący a BIP

Ponieważ nasz monitoring był prowadzony przez osoby z zewnątrz, w ramach crowd-sourcingu, w zdecydowanej większości przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych (ponadpodstawowych), wykorzystaliśmy tę okazję, aby zapytać monitorujących, jak oceniają Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa po swoim - często pierwszym - z nim kontakcie.

Jeśli chodzi o sposób publikacji treści i dokumentów, BIP raczej im się podobał - 44% monitorujących oceniło to na 5. Jednoznacznie negatywne oceny przyznało tylko 11% uczestników monitoringu.

Wygląd Biuletynu Informacji Publicznej już nie był tak jednoznacznie pozytywny - na 5 oceniło go jedynie 16% monitorujących. Tutaj jednak również dominują oceny pozytywne - 49% do 16% ocen negatywnych.

Słowem wyjaśnienia, spotkania stanowiły zarówno praktyczne dopełnienie przedmiotu Wiedza o społeczeństwie, jak i służyły zwiększeniu zaangażowania krakowskiej młodzieży w sprawy obywatelskie. Zespół Projektowy zapewnił wprowadzenie teoretyczne (odnoszące się merytorycznie do Biuletynu Informacji Publicznej), po czym monitorował uzupełnienie przygotowanego formularza obserwacji stron Biuletynu Informacji Publicznej (www.bip.krakow.pl). Każde z półtoragodzinnych spotkań odbywało się w pracowni komputerowej.

W monitoringu wzięli udział uczniowie następujących placówek:

- III Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego,
- VII Liceum Ogólnokształcące im. Zofii Nałkowskiej,
- XI Liceum Ogólnokształcące im. Marii Dąbrowskiej.

Dziękujemy wszystkim, którzy zaangażowali się w niniejszy monitoring - mamy nadzieję, że w ten sposób udało nam się skłonić także Was do refleksji o narzędziu.